

Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming

Onderwijsinspectie

Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL

doorlichtingssecretariaat@ond.vlaanderen.be
www.onderwijsinspectie.be

Verslag over de doorlichting van Vrije Jenaplanschool De Krullevaar te HASSELT

Hoofdstructuur	basisonderwijs
Instellingsnummer	13896
Instelling	Vrije Jenaplanschool De Krullevaar
Directeur	Beatrijs SLOOTMAEKERS
Adres	Bakkerslaan 20 - 3500 HASSELT
Telefoon	011-27.23.08
Fax	011-27.23.08
E-mail	directie@de-krullevaar.be
Website	www.de-krullevaar.be
Bestuur van de instelling	VZW Katholiek Basisonderwijs Hasselt Zuid
Adres	Pater Valentinuslaan 36 - 3500 HASSELT
Scholengemeenschap	De Zevensprong
Adres	Vijversstraat 6 - 3500 HASSELT
CLB	Vrij CLB Regio Hasselt
Adres	Jan Palfijnlaan 2 - 3500 HASSELT
Dagen van het doorlichtingsbezoek	7-10-2013, 8-10-2013 en 10-10-2013
Einddatum van het doorlichtingsbezoek	10-10-2013
Datum bespreking verslag met de instelling	25-10-2013
Samenstelling inspectieteam	
Inspecteur-verslaggever	Hilde Schoofs
Teamleden	Ann Vananroye
Deskundige(n) behorend tot de administratie	nihil
Externe deskundige(n)	nihil

INHOUDSTAFEL

INLEIDING.....	3
1 SAMENVATTING.....	5
2 DOORLICHTINGSFOCUS	7
2.1 Leergebieden in de doorlichtingsfocus.....	7
2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus.....	7
3 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?.....	8
3.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?	8
3.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?	8
3.1.1.1 Kleuteronderwijs: wereldoriëntatie	8
3.1.1.2 Kleuteronderwijs: muzische vorming.....	8
3.1.1.3 Vaststellingen voor kleuteronderwijs: muzische vorming en wereldoriëntatie	8
3.1.1.4 Lager onderwijs: wereldoriëntatie	10
3.1.1.5 Lager onderwijs: muzische vorming.....	13
3.1.2 Voldoet de school aan de erkenningsvoorwaarde 'hygiëne, veiligheid en bewoonbaarheid'?.....	14
3.1.3 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?.....	14
3.2 Respecteert de school de overige reglementering?	14
4 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?	16
4.1 Deskundigheidsbevordering.....	16
4.2 Leerbegeleiding	17
5 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL	20
6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL	23
6.1 Wat doet de school goed?.....	23
6.2 Wat kan de school verbeteren?	24
7 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN	25
8 VASTSTELLINGEN BETREFFENDE DE OVERIGE REGELGEVING.....	25

INLEIDING

De decretale basis van het onderzoek

Tijdens een doorlichting gaat de onderwijsinspectie na of de school

1. de onderwijsreglementering respecteert,
 2. op systematische wijze haar eigen kwaliteit onderzoekt en bewaakt,
 3. haar tekorten al dan niet zelfstandig kan wegwerken
- (zie artikel 38 van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, 8 mei 2009).

Een doorlichting is dus een onderzoek van

1. de onderwijsreglementering,
2. de kwaliteitsbewaking door de school,
3. het algemeen beleid van de school.

Een onderzoek in drie fasen

Een doorlichting bestaat uit drie fasen: het vooronderzoek, het doorlichtingsbezoek en het doorlichtingsverslag.

- Tijdens het vooronderzoek bekijkt het inspectieteam de gehele school aan de hand van het CIP0-referentiekader. Het vooronderzoek wordt afgesloten met een doorlichtingsfocus: een selectie van te onderzoeken aspecten tijdens het doorlichtingsbezoek.
- Tijdens het doorlichtingsbezoek voert de onderwijsinspectie het onderzoek uit aan de hand van observaties, gesprekken en analyse van documenten.
- Het doorlichtingsverslag beschrijft het resultaat van de doorlichting, bevat een advies over de verdere erkenning en wordt gepubliceerd op www.doorlichtingsverslagen.be.

Een gedifferentieerd onderzoek

1. Omdat de onderwijsinspectie gedifferentieerd doorlicht, onderzoekt het inspectieteam in de school een selectie van de onderwijsreglementering:
 - het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen
Hiertoe selecteert de onderwijsinspectie een aantal leergebieden.
Daarbij onderzoekt de onderwijsinspectie altijd de volgende procesvariabelen uit het CIP0-referentiekader:
 - het onderwijsaanbod
 - de uitrusting
 - de evaluatiepraktijk
 - de leerbegeleiding.
 - een selectie van andere erkenningsvoorwaarden, waaronder de erkenningsvoorwaarde hygiëne, veiligheid en woonbaarheid.
 - een selectie van overige regelgeving.
2. Om de kwaliteitsbewaking door de school na te gaan, selecteert het inspectieteam een aantal procesvariabelen. Het inspectieteam gaat met de kwaliteitswijzer na of de school voor deze procesvariabelen aandacht heeft voor
 - doelgerichtheid: welke doelen stelt de school voorop?
 - ondersteuning: welke ondersteunende initiatieven neemt de school om efficiënt en doelgericht te werken?
 - doeltreffendheid: bereikt de school de doelen en gaat de school dit na?
 - ontwikkeling: heeft de school aandacht voor nieuwe ontwikkelingen?
3. Het inspectieteam onderzoekt ten slotte het algemeen beleid van de school aan de hand van vier procesvariabelen: leiderschap, visieontwikkeling, besluitvorming, kwaliteitszorg.

In dit luik rapporteert het inspectieteam ook over het zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid van de school.

Het advies

De adviezen die de onderwijsinspectie uitbrengt, hebben betrekking op alle of op afzonderlijke structuuronderdelen van de school. De onderwijsinspectie kan drie adviezen uitbrengen:

- een gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de verdere erkenning van de school of van structuuronderdelen.
- een beperkt gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de erkenning van de school of van structuuronderdelen als de school binnen een bepaalde periode voldoet aan de voorwaarden vermeld in het advies.
- een ongunstig advies: het inspectieteam adviseert om de procedure tot intrekking van de erkenning van de school of van structuuronderdelen op te starten.

Bij een ongunstig advies beoordeelt de onderwijsinspectie bovendien of de school de vastgestelde tekorten zelfstandig kan wegwerken.

Tot slot

Binnen een termijn van dertig kalenderdagen na ontvangst van het definitieve doorlichtingsverslag informeert de directeur van de school de ouders en leerlingen over de mogelijkheid tot inzage.

Binnen de dertig kalenderdagen na ontvangst moet de directeur van de school het verslag volledig bespreken tijdens een personeelsvergadering. Het bestuur van de school of zijn gemandateerde tekent het verslag voor gezien. Het bestuur stuurt het binnen dertig kalenderdagen na ontvangst terug naar de onderwijsinspectie en maakt eventueel melding van zijn opmerkingen.

De school mag het verslag niet gebruiken voor publicitaire doeleinden.

Meer informatie?

www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be

1 SAMENVATTING

De vrije Jenaplanschool De Krullebaar ligt in Hasselt en bestaat uit twee vestigingsplaatsen. Vestigingsplaats 1, bestaande uit een kleuter- en lagere afdeling, besloot om vanaf dit schooljaar te werken vanuit de Jenaplanvisie. Kinderen krijgen hier onderwijs aangeboden in nestgroepen waar verschillende leeftijden samen zitten. Vestigingsplaats 2 bestaat enkel uit een kleuterafdeling en biedt traditioneel onderwijs aan. De ligging, de omgeving, de historiek en de instroom van leerlingen geven elke vestigingsplaats een eigen karakter. De ontwikkeling van de totale persoon, een goede communicatie, de ouderbetrokkenheid en een sfeer met warme aandacht voor wat elk kind nodig heeft, zijn belangrijke pijlers waarop de school haar onderwijs in beide vestigingsplaatsen bouwt.

Op basis van het vooronderzoek onderzocht de inspectie tijdens de doorlichting de inspannings- en resultaatsverplichting van de school voor de leergebieden wereldoriëntatie en muzische vorming. De controle van de bewoonbaarheid, de veiligheid en de hygiëne vervolledigen samen met de procesindicatoren deskundigheidsbevordering, leerbegeleiding en het algemeen beleid de focus.

De school voldoet voor de onderzochte leergebieden aan de verwachtingen van de overheid met betrekking tot het nastreven en bereiken van de ontwikkelingsdoelen en de eindtermen. De brede vorming, het actief leren, de zorgbreedte en de samenhang staan in het onderwijsaanbod centraal. In beide niveaus hanteren de leraren diverse actieve werk- en groeperingsvormen binnen een stimulerende en ervaringsgerichte leeromgeving. In toenemende mate gaat er gerichte aandacht uit naar het gebruik van de leerplandoelen maar wordt er nog minder stilgestaan bij visieontwikkeling, zeker voor het leergebied muzische vorming.

In de kleuterafdeling bieden de kleuterleidsters de leerinhouden geïntegreerd en thematisch aan en leveren ze waardevolle inspanningen om een doelgericht en evenwichtig aanbod te plannen. Een functioneel en efficiënt bewakingssysteem om na te gaan of het huidige aanbod volledig dekkend is, ontbreekt nog.

De leidsters hebben aandacht voor het doelgericht verrijken van de hoeken en bieden levensecht en herkenbaar onderwijs aan waar kleuters ruime kansen krijgen om handelend te ontdekken.

Werkelijkheidgericht onderwijs krijgt duidelijk gestalte. Formele afspraken bevorderen de verticale samenhang.

Voor muzische vorming voorzien de leerkrachten een ruime waaier aan muzische activiteiten waarbij de kleuters uitgenodigd worden om te beleven, te experimenteren, te exploreren en te creëren. De meeste teamleden leggen zowel de nadruk op het proces als op het product bij de kleuters die muzisch bezig zijn.

In de lagere afdeling slagen de leraren er voor wereldoriëntatie in om realiteitsgericht onderwijs aan te bieden dat aansluit bij de leef- en belevingswereld van de kinderen en zorgt voor een hoge leerlingenbetrokkenheid en -inbreng. Het ontdekkend en het zelfonderzoekend leren krijgen een belangrijke plaats in het aanbod toebedeeld via de projectwerking.

Voor muzische vorming kunnen de leerlingen actief zijn binnen de verschillende domeinen. De teamleden hanteren gevarieerde materialen, technieken en werkvormen om de leerlingen vanuit impressies tot expressie te laten komen. Leerkrachtafhankelijk krijgen kinderen in meer of mindere mate kansen om hun eigen leef- en belevingswereld op creatieve wijze mee vorm geven.

Het is vermeldenswaard dat de school in haar aanbod voor beide leergebieden rekening houdt met het verwerven van kennis, vaardigheden, inzichten en attitudes. Er zijn echter nog groeimogelijkheden om de evaluatie- en rapporteringspraktijk te verbreden en hierop af te stemmen.

Er bestaan op school diverse mogelijkheden om zich verder te professionaliseren. Het professionaliseringsbeleid rendeert en is zichtbaar in het eigentijds onderwijs dat leerkrachten voorzien. Vernieuwingen worden volgens de kwaliteitscirkel (plannen, uitvoeren, evalueren en bijsturen) geïmplementeerd. De school programmeert studiedagen in functie van lopende prioriteiten. De leraren

worden gestimuleerd om zich verder te professionaliseren en maken hier dankbaar gebruik van. De deskundigheidsbevordering ondersteunt in sterke mate de verdere schoolontwikkeling.

Kinderen zoveel mogelijk kansen geven, is het essentiële uitgangspunt van de zorgvisie. De school mag zich terecht een 'intense zorgschool' noemen. Ze beschikt over een goede zorgomkadering die berust op transparante en duidelijke structuren, procedures en afspraken en gebaseerd is op een gezamenlijk gedragen visie. De begeleiding en de onderwijsstijl van de leraren garanderen onderwijs op maat van elk kind. De binnenklasdifferentiatie is sterk uitgebouwd en verankerd in de hele klaswerking. Illustratief hiervoor is de gepersonaliseerde contractwerking. Kinderen met een zorgbehoefte worden besproken op overlegmomenten en kunnen terugvallen op ondersteunende maatregelen of individuele leertrajecten. Het voorbereiden van deze overlegmomenten, vertrekkende vanuit een concrete zorgvraag en daaraan formeel de vastgelegde afspraken koppelen, is een verworvenheid. De school heeft een consistente zorgwerking en kan in de toekomst de organisatie ervan voor beide vestigingsplaatsen onder de loep nemen om het goede te borgen en eventuele bijsturingen door te voeren met het oog op een verdere optimalisering.

De school wordt aangestuurd door een gedreven, dynamische en professionele schoolleiding die vanuit een duidelijke visie weet te inspireren, te motiveren en te waarderen. De directeur wil duidelijk werken aan een verdere schoolontwikkeling en zet structuren op die het 'samen school maken' mogelijk maken. Een degelijk gestructureerd en functioneel schoolwerkplan vormt het referentiekader ter bevordering van de gelijkgerichtheid en de gezamenlijke doelgerichtheid.

De directeur zet de te varen koers uit, stuurt aan en coacht. Ze kan rekenen op de steun van en de vlotte samenwerking met het schoolbestuur. Ze neemt signalen vanuit externe evaluaties ernstig en grijpt deze aan om verbeter- en vernieuwingsprocessen op te zetten.

Teamleden willen kwaliteitsvol onderwijs aanbieden, zijn gedreven en pakken vernieuwingen aan. Toch vormt het een aandachtspunt om in de toekomst kritisch om te gaan met de selectie van prioriteiten zodat de uitwerking ervan voor iedereen een haalbare kaart blijft. De school kan reeds outputgegevens voorleggen maar heeft nog een weg te gaan om deze systematisch te verzamelen, te analyseren en een plaats te geven binnen haar kwaliteitszorg.

De inspectie waardeert de huidige aanpak en werkwijze van de school en besluit deze doorlichting met een gunstig advies. Ze is ervan overtuigd dat er voldoende garanties aanwezig zijn om de ingeslagen weg met veel enthousiasme verder te zetten binnen een aangenaam leer-, leef- en werkklimaat.

2 DOORLICHTINGSFOCUS

Op basis van het vooronderzoek en in het kader van een gedifferentieerde doorlichting selecteerde de onderwijsinspectie onderstaande leergebieden en procesindicatoren/procesvariabelen voor verder onderzoek.

2.1 Leergebieden in de doorlichtingsfocus

Kleuteronderwijs - Leergebieden

- wereldoriëntatie
- muzische vorming

Lager onderwijs - Leergebieden

- wereldoriëntatie
- muzische vorming

2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus

Personeel - Professionalisering

- Deskundigheidsbevordering

Onderwijs - Begeleiding

- Leerbegeleiding

3 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?

3.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?

3.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?

Het onderzoek naar het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen levert voor de geselecteerde leergebieden het volgende op.

3.1.1.1 Kleuteronderwijs: wereldoriëntatie

Voldoet

De kleuterafdeling streeft de ontwikkelingsdoelen voor het leergebied wereldoriëntatie in voldoende mate na. De thematische benadering biedt de kleuters ruime kansen om hun leef- en belevingswereld explorerend te verkennen. De vele afspraken ondersteunen de verticale samenhang. Het hanteren van verschillende differentiatievormen draagt ertoe bij dat de kleuters de vooropgestelde doelen zoveel als mogelijk bereiken.

3.1.1.2 Kleuteronderwijs: muzische vorming

Voldoet

De kleuterafdeling streeft de ontwikkelingsdoelen voor het leergebied muzische vorming in voldoende mate na. Via de aangeboden activiteiten maken de kleuters kennis met de verschillende muzische domeinen. De muzische speelleeromgevingen bieden ruime kansen om te beschouwen, te creëren, te experimenteren en te exploreren.

3.1.1.3 Vaststellingen voor kleuteronderwijs: muzische vorming en wereldoriëntatie

Curriculum
Onderwijsaanbod
Referentiekader
Planning
Evenwichtig en volledig
Samenhang
Brede harmonische vorming
Actief leren

Om hun onderwijs doelgericht te plannen, stellen de leidsters een weekplanning op. Hierbij hebben zij expliciet aandacht voor muzische vorming, wereldoriëntatie en de andere leergebieden. Voor de meeste leraren zijn de ontwikkelingsaspecten uit het koepeligen instrument richtinggevend. Alle teamleden noteren voor elke activiteit de na te streven leerplandoelen. De laatste jaren investeerde het team in het meer leerplangericht werken. Het team focuste vooral op het gebruik van de leerplandoelen. De uitgangspunten bij de ontwikkelingsdoelen zijn in de praktijk waarneembaar. De visie uit het leerplan werd in mindere mate besproken. De school vertrouwt op de verantwoordelijkheid van elke leerkracht om deze in hun klaspraktijk te concretiseren.

Om te bewaken of het aanbod voldoende breed is, turven de leraren de ontwikkelingsaspecten en de subdoelen. Het is nog een uitdaging voor het team om op zoek te gaan naar een functioneel, efficiënt en transparant bewakingssysteem waarbij ze kunnen aantonen dat hun aanbod dekkend is voor het nastreven van de leerplandoelen. Het bewaken van de planlast zal daarbij extra aandacht vergen.

Voor de keuze van de thema's baseren de kleuterleidsters zich voornamelijk op de jaarkalender. Leerkrachtafhankelijk is er ruimte voorzien om thema's uit te werken vanuit de interessewereld van de kinderen. Via nieuwsbrieven krijgen de ouders informatie over wat de kleuters leren en maken in de klas. De kinderen krijgen kansen om attributen mee te brengen wat de interesse en de betrokkenheid verhoogt. Bij de uitwerking van de thema's hebben de leidsters expliciete aandacht voor de didactische beginsituatie, de te observeren items, de streefwoorden en de hoekenverrijking in functie van het thema. Achteraf

evalueren zij de doelstellingen, het aanbod en de middelen.

Om de gradatie en de continuïteit te ondersteunen, maakten de leidsters afspraken over de inhoudelijke invulling van gezamenlijke thema's, de streefwoordenschat, het werken met een keuzebord en de kalenders. Ze werkten eveneens ontmoetings- en hoeken(groei)fiches uit. De streefwoordenschat, de na te streven leerplandoelen, het aanwezige materiaal en de afspraken zijn hierop terug te vinden.

De thematische werking met een integratie van alle leergebieden zorgt voor een krachtige horizontale samenhang. De thema's sluiten nauw aan bij de leef- en belevingswereld van de kleuters. Het aanbod is levensecht en werkelijkheidsgericht. De leeruitstappen, de waarnemingen, het inschakelen van experts en de gerichte aandacht voor de hoekenverrijking illustreren dit. De aandacht voor het hoofd, het hart en de handen zorgt ervoor dat de hele persoonlijkheid van de kinderen wordt aangesproken.

Voor het leergebied wereldoriëntatie besteedt de school bijkomende aandacht aan gezondheids-, milieu- en verkeerseducatie. Voorbeelden hiervan zijn de schoolprojecten verkeer en gezondheid waarbij er een grote nadruk ligt op een praktijkgerichte en levensechte beleving met aandacht voor het aanleren van gepaste attitudes.

De leidsters voorzien een ruime waaier aan muzische activiteiten waarbij de kleuters uitgenodigd worden om te beleven, te experimenteren, te exploreren en te creëren. De meeste teamleden leggen zowel de nadruk op het proces als op het product bij de kleuters die muzisch bezig zijn. De teamleden van vestigingsplaats 2 willen dit schooljaar meer aandacht besteden aan het muzische. Het is niet voor iedereen duidelijk welke de te ondernemen stappen zijn en hoe de visie van het leerplan vertaald kan worden in de klaswerking.

De kleuters krijgen heel wat kansen om muzische impressies op te doen. De bezoeken aan culturele voorstellingen en de wekelijkse schoolvieringen in vestigingsplaats 1 zijn enkele voorbeelden van een waardevolle aanvulling op het groepsaanbod.

Het team heeft aandacht voor het stimuleren van de zelfstandigheid en van de zelfredzaamheid van de kleuters. Visuele stappenplannen, het keuzebord en het contractwerk bij de oudere kleuters zijn daar voorbeelden van.

Om de overgang van de kleuterafdeling naar het lager onderwijs te verkleinen, werken de leraren van vestigingsplaats 1 per trimester een integratieactiviteit uit. Deze hebben als doel de drempel en overstap te verlagen en laten kinderen toe om kennis te maken met de leerkracht en de werking van het lager onderwijs.

Materieel beheer
Uitrusting
Ontwikkelingsmaterialen

De leraren beschikken voor de leergebieden wereldoriëntatie en muzische vorming over voldoende materialen om de leerplandoelen na te streven. De functioneel ingerichte klassen en het passende ontwikkelingsmateriaal dragen bij tot een veelzijdig en stimulerend klasmilieu. De hoekeninrichting is rijk, doordacht en gelinkt aan het lopende thema. In alle klassen is er een computer aanwezig.

Evaluatie
Evaluatiepraktijk

Naast het welbevinden en de betrokkenheid worden in het kindvolgsysteem een aantal competenties in kaart gebracht. De leidsters hebben daarbij aandacht

*Evenwichtig en representatief
Kindvolgsysteem
Gericht op bijsturing*

voor de leergebieden wereldoriëntatie en muzische vorming. De observaties zijn gradueel opgebouwd. Door deze formele afspraken is er een grote gelijkgerichtheid in het breed in kaart brengen van de ontwikkeling van de kleuters. Op basis van de verzamelde gegevens plannen de leidsters gerichte zorgacties.

Rapporteringspraktijk

Tijdens de individuele oudercontacten en de informele contacten bespreken de leraren de vorderingen van de kleuters met hun ouders. Indien nodig worden de ouders bijkomend uitgenodigd om over de ontwikkeling van hun kind te praten.

**Begeleiding
Leerbegeleiding
*Beeldvorming
Zorg***

Via de overgangsgesprekken, de gegevens uit het kindvolgsysteem en de talrijke informele contacten krijgen de leraren een beeld van de beginsituatie van de kleuters. Ze verfijnen dit beeld door bijkomende observaties uit te voeren. Om in te spelen op de noden van de kleuters differentiëren de leidsters in doelstellingen, inhoud, werkvormen, materialen, instructie, hulpmiddelen en werktempo. Ze noteren dit eveneens in hun weekplanning.

In vestigingsplaats 1 krijgen de leraren tevens door de wekelijkse vieringen een beeld van de kleuters en kunnen hun talenten op een fijne manier ontdekt worden.

**Professionalisering
Deskundigheidsbevordering
*Interne expertise
Nascholingen***

De teamleden krijgen mogelijkheden om gebruik te maken van het nascholingsaanbod. In het verleden stonden verschillende muzische navormingen geprogrammeerd. In vestigingsplaats 2 vond vorig schooljaar een teamgerichte muzische vorming plaats. In vestigingsplaats 1 lag de nadruk op vormingen rond de Jenaplanwerking die een belangrijk accent legt op wereldoriëntatie en muzische vorming.

Multiplificatie van nieuwe inzichten vindt gedurende het hele schooljaar plaats. Tijdens de personeelsvergadering op het einde van het schooljaar worden de opgedane kennis en ervaringen formeel met elkaar gedeeld.

3.1.1.4 Lager onderwijs: wereldoriëntatie

Voldoet

De lagere afdeling bereikt de eindtermen voor wereldoriëntatie in voldoende mate. Het aanbod is evenwichtig en wordt in samenhang aangebracht. De teamleden organiseren een kindgerichte, actieve en werkelijkheidsgerichte aanpak voor dit leergebied.

**Curriculum
Onderwijsaanbod
*Referentiekader
Planning
Evenwichtig en volledig
Samenhang
Brede harmonische vorming
Actief leren***

Wereldoriëntatie is het belangrijkste leergebied binnen de huidige Jenaplanwerking. In haar visie verwoordt de school dan ook dat kinderen leren om te gaan met de natuur om hen heen, de mensen van dichtbij en verder weg en met vragen rond de zin van het leven en de wereld. De teamleden zijn volop bezig om deze visie te concretiseren in de praktijk en de werking sluit in belangrijke mate aan bij de kerngedachten van de eindtermen.

De leraren werken in de verschillende nestgroepen met een gestructureerde planning waar gesprek, spel, werk en viering vaste basisactiviteiten zijn. Om het aanbod voor wereldoriëntatie te stofferen, werken de leraren doelgericht tijdens de voorziene werkperiodes met projecten.

Vanuit vertelrondes of andere activiteiten kunnen projecten ontstaan. De projecten leggen het accent op ontdekkend en zelfonderzoekend leren. Leraren hebben een jaarplanning opgesteld van mogelijke thema's die aan bod kunnen komen. Met deze planning wordt flexibel omgegaan daar steeds rekening gehouden wordt met de inbreng van de leerlingen waardoor er een boeiend en een gevarieerd aanbod ontstaat.

Via een brainstorming worden de inhoud en mogelijke activiteiten bepaald en gepland. Basisvragen zoals 'wat willen we weten' en 'wat willen we doen' vormen het uitgangspunt. Hierbij zorgt de klastitularis ervoor dat de verschillende domeinen voldoende aan bod komen. Leraren kunnen activiteiten bijvoegen op basis van leerplandoelen die nog aan bod moeten komen. De gekozen projecten en de uitwerking ervan zorgen voor een evenwichtig aanbod. Om na te gaan of het aanbod volledig dekkend is voor de leerplanrealisatie, turven de leraren de leerplandoelen binnen de verschillende domeinen. Op het einde van het schooljaar wordt deze lijst doorgegeven aan de klasleerkracht van de volgende graad die verder kan bouwen op het vorige aanbod. Het is niet duidelijk of het turven of registreren van doelen staat voor benaderd of bereikt.

Een doordacht en efficiënt klasmanagement met gevarieerde werk- en groeperingsvormen maakt actief leren mogelijk. Een vlotte organisatie ondersteunt de projectmatige, leerling- en werkelijkheidsgerichte aanpak. De kinderen kunnen zelf op een actieve wijze beleven, handelen en onderzoeken in de verschillende groepen. De uitstappen, de extra-murosactiviteiten en het uitnodigen van experts maken in de verschillende nestgroepen deel uit van een realiteitsgebonden benadering.

De aandacht voor het hoofd, het hart en de handen zorgt ervoor dat de hele persoonlijkheid van de kinderen wordt aangesproken. Ook de samenhang met andere leergebieden wordt onder meer in de projectwerking nagestreefd. Kenmerkend is de integratie van de eindtermen 'leren leren' en 'sociale vaardigheden'. Zo hanteren de leerlingen planningsdocumenten, onderzoekskaarten en stappenplannen tijdens hun werk en vindt er een doorgedreven vorm van samenwerking en hulp bieden plaats.

Alle teamleden besteden aandacht aan de actualiteit. De leraren slagen erin om de kinderen dan functionele spreekkansen te geven. Tijdens de middagpauze wordt er in alle nestgroepen gekeken naar het Vlaamse jeugdjournaal.

De uitwerking van projecten streeft diverse educaties na en is sterk opvoedend van aard. Zo krijgen de natuur- en de milieueducatie, de gezondheidsopvoeding en de verkeerseducatie extra kansen en worden leerlingen onder meer gesensibiliseerd voor gezonde voeding, beweging en verkeersveiligheid. Ook de verschillende culturen worden aangewend. De school wil kinderen opvoeden tot tot bewuste, leergierige, respectvolle, geëngageerde en verantwoordelijke wereldburgers die op een vreedzame en rechtvaardige manier kunnen omgaan met verschillen.

Materieel beheer
Uitrusting
Leermiddelen

De lagere afdeling beschikt over de nodige materialen om de leerplandoelen te bereiken. De aanwezige materialen motiveren tot actie en stimuleren de ontwikkeling. De leerlingen gebruiken naslagwerken en computers voor onderzoekwerk. Alle leraren beschikken over een digitaal schoolbord, kunnen dit vlot gebruiken en zetten het functioneel in.

In de verschillende nestgroepen hangen niet altijd de nodige referentiekaders voor tijd en ruimte maar de leraren halen aan deze altijd te kunnen oproepen via de digitale schoolborden. Dit laat hen toe de wereld in de klas binnen te halen maar beperken mogelijk het dynamisch gebruik van tijd- en ruimtekaders en de verticale opbouw ervan.

Evaluatie Evaluatiepraktijk <i>Evenwichtig en representatief</i> <i>Leerlingvolgsysteem</i> <i>Gericht op bijsturing</i>	De evaluatiepraktijk mist nog gelijkgerichtheid. De teamleden maken hun eigen toetsen. Uit de gesprekken blijkt dat niet alle leraren de validiteit hiervan nagaan. De huidige evaluatiemiddelen zijn nog vaak gericht op kennisreproductie en minder op de evaluatie van verworven inzichten, vaardigheden en attitudes. Sommige leerkrachten experimenteren met andere vraagvormen maar een gelijkgerichte aanpak en een graduele opbouw ontbreekt. Ook in het leerlingvolgsysteem zijn beperkt sporen terug te vinden over de vorderingen voor dit leergebied. De evaluatiepraktijk evenwichtig uitbouwen en laten aansluiten bij de (leerplan)doelen houdt nog een uitdaging in.
Rapporteringspraktijk <i>Evenwichtig en volledig</i> <i>Interne en externe</i> <i>communicatie</i>	Op het rapport komt er een globaal toetsencijfer dat nog vaak gericht is op het kennen. Onder het cijfer kunnen de leraren een woordelijke commentaar toevoegen. Wat daar geformuleerd wordt, is leerkrachtafhankelijk en geeft niet altijd een duidelijk beeld van de vorderingen de kinderen. Er zijn nog geen schoolafspraken voorhanden die een gelijkgerichte evaluatie- en rapporteringpraktijk voor dit leergebied aansturen. De school beseft dat het ontwikkelen van een schooleigen visie op rapportering, gekoppeld aan een evaluatiepraktijk, nog verder dient uitgediept te worden.
	Inzage in de toetsen en de individuele oudercontacten geven ouders bijkomende informatie over wat hun kind al dan niet verworven heeft. Indien kinderen genieten van ondersteunende maatregelen wordt dit kenbaar gemaakt via een sticordikaart die toegevoegd wordt aan het rapport. Vanuit de zorgwerking kunnen ouders extra uitgenodigd worden om over de vorderingen van de kinderen te praten.
	Vermeldenswaard binnen de rapporteringspraktijk is dat leraren ernaar streven om bemoedigende feedback te schrijven. Er geldt een afspraak dat de teamleden focussen op de positieve ontwikkeling van het kind en niet op wat het kind nog niet kan.
Begeleiding Leerbegeleiding <i>Beeldvorming</i> <i>Zorg</i>	De teamleden streven naar een veilige en stimulerende leeromgeving waar de zorg voor elk individu primeert. Preventieve basiszorg en differentiatie naar interesse en naar mogelijkheden zijn eigen aan de projectwerking in de school. Er gaat intentionele aandacht uit naar het welbevinden en de betrokkenheid van elk kind. Teamleden nemen heel wat initiatieven om de groepssfeer te bevorderen. Om in te spelen op de noden van de leerlingen differentiëren de leraren in doelstellingen, inhoud, werkvormen, materialen, instructie, hulpmiddelen en werktempo. Ze noteren dit eveneens in hun planningsdocumenten.
Professionalisering Deskundigheidsbevordering <i>Interne expertise</i> <i>Nascholingen</i>	Teamleden worden gestimuleerd om zich verder te professionaliseren. Individuele en teamgerichte nascholingen versterken de deskundigheid. Zo vonden er in het verleden onder andere vorming rond het nieuwe leerplan wereldoriëntatie, de projectwerking en de Jenaplanwerking plaats. Het team creëert ruimte voor interne professionalisering door leerervaringen te delen. Tijdens de personeelsvergadering op het einde van het schooljaar worden de opgedane kennis en ervaringen formeel gedeeld maar multiplicatie van opgedane inzichten vindt gedurende het hele schooljaar plaats.

3.1.1.5 Lager onderwijs: muzische vorming

Voldoet

De lagere afdeling bereikt de eindtermen voor muzische vorming in voldoende mate. De totaliteit van de activiteiten, die het team heeft ontplooid, biedt de nodige garanties. De leraren streven een evenwichtig aanbod na en hebben aandacht voor de verschillende muzische domeinen.

Curriculum	Het leerplan vormt het referentiekader voor de planning van het aanbod.
Onderwijsaanbod	Consequent noteren de leraren de leerplandoelen in hun planningsdocumenten.
<i>Referentiekader</i>	Sinds dit jaar wordt het evenwicht in het aanbod bijkomend bewaakt met een
<i>Planning</i>	turflijst zoals bij het leergebied wereldoriëntatie.
<i>Evenwichtig en volledig</i>	
<i>Samenhang</i>	
<i>Brede harmonische vorming</i>	Binnen de schoolwerking krijgt muzische vorming een belangrijk accent
<i>Actief leren</i>	toegemeten. Hoewel de leraren in het verleden al sterk investeerden in de
	leerplanrealisatie, stelt de inspectie vast dat de visie van muzische vorming nog
	minder in de actuele praktijk gekend en/of aanwezig is. In sommige nestgroepen
	mogen de leerlingen sterk hun leef- en belevingswereld op creatieve wijze mee
	vorm geven. In andere groepen heerst nog meer een sterk productgerichte
	benadering die het exploratie- en het experimenterproces verdringt. Toch kan
	worden vermeld dat alle leraren inzet tonen om in toenemende mate het
	creërende en het beschouwende aspect aan bod te laten komen. Het plezier
	belevens en het zich goed voelen staan in alle klassen voorop.
	De leraren leveren inspanningen om de verschillende domeinen de nodige
	aandacht te geven en ze voldoende breed aan te bieden. De leraren hanteren
	gevarieerde materialen, technieken en werkvormen om de leerlingen vanuit
	impressies tot expressie te laten komen. Door het veilige klas- en schoolklimaat
	durven leerlingen zich muzisch te uiten. Tijdens de wekelijkse vieringen krijgen de
	kinderen mogelijkheden om hun ervaringen met elkaar te delen of om speciale
	gelegenheden extra in de verf te zetten. Het is een belangrijk moment binnen de
	schoolwerking en laat leerlingen toe te aanschouwen, te beleven en te genieten.
	De deelname aan culturele activiteiten, de uitwerking van projecten en de extra-
	murosactiviteiten bieden leerlingen extra mogelijkheden om muzisch-creatief
	bezig te zijn en versterken de horizontale samenhang. De samenhang tussen
	muzische vorming en wereldoriëntatie is overal en altijd merkbaar.
Materieel beheer	De leerkrachten geven aan dat er voldoende materialen aanwezig zijn om de
Uitrusting	leerplandoelen te bereiken. Het interne leiderschap investeerde de laatste jaren
<i>Leermiddelen</i>	in extra middelen om het aanbod voor dit leergebied te versterken.
Evaluatie	Voor een kwaliteitsvolle evaluatie en rapportering van dit leergebied staat het
Evaluatiepraktijk	team nog aan het begin van een ontwikkelingstraject. De actuele wijze van
<i>Evenwichtig en representatief</i>	evalueren vertoont niet altijd een evenwichtige benadering en is weinig
<i>Leerlingvolgsysteem</i>	representatief in relatie tot de klaswerking en het leerplan. De beoordeling is
<i>Gericht op bijsturing</i>	eerder gebaseerd op algemene criteria en op wat leerkrachten zelf belangrijk
	vinden dan op wat er vanuit de leerplandoelen wordt verwacht.
	De richtlijnen en eventuele alternatieve evaluatievormen, die opgenomen zijn in
	de visie en de deelleerplannen van dit leergebied, kunnen inspirerend werken bij
	de verdere implementatie.
	Hoewel de school ruime aandacht besteedt aan de totale
	persoonlijkheidsontwikkeling zijn er in het leerlingvolgsysteem nog minder
	sporen terug te vinden over de muzische ontwikkelingen van de kinderen.

Rapporteringspraktijk
*Interne en externe
 communicatie
 Evenwichtig en volledig*

De kwaliteitsvolle uitvoering van het muzische proces reflecteert zich nog weinig in de rapportering. De school reflecteert momenteel nog minder over passende rapporteringsvormen voor muzische vorming. De aandacht voor de verschillende domeinen, voor het beschouwen en het creëren, voor een proces- en productgerichte benadering, voor het groeien in vaardigheden en attitudes is nog niet expliciet doorworsteld. De school heeft hierin nog een weg af te leggen en kan hierbij gebruik maken van de richtlijnen van het leerplan.

Begeleiding
Leerbegeleiding
*Beeldvorming
 Zorg*

De leraren krijgen een beeld van de leerlingen door de klassenraden, de overgangsbesprekingen en de informele overlegmomenten. Tevens bieden de wekelijkse vieringen ook kansen om talenten bij kinderen te ontdekken.

In alle groepen stimuleren de leraren overleg en samenwerking in heterogene groepen door het aanwenden van coöperatieve werkvormen waarbij de leerlingen diverse rollen opnemen. De wijze waarop de leraren inspelen op de muzische noden van individuele kinderen hangt samen met de expertise van de leerkracht. De ondersteuning en de hulp die kinderen elkaar bieden tijdens de muzische activiteiten zijn de belangrijkste vormen van differentiatie.

Professionalisering
Deskundigheidsbevordering
*Interne expertise
 Nascholingen*

De school investeert al meerdere jaren in de professionalisering voor dit leergebied. Daartoe organiseerde ze zowel teamgerichte als individuele nascholingen. Teamleden staan open om van en met elkaar te leren en wenden elkaars expertise aan.

De teamleden getuigen van deskundigheid en inzet en zijn bereid zich verder te professionaliseren. De samenwerking met de academie van Sint-Truiden verhoogt de professionaliteit van de leraren. De verworven, nieuwe ideeën worden getransfereerd naar de klas- en schoolpraktijk.

3.1.2 Voldoet de school aan de erkenningsvoorwaarde 'hygiëne, veiligheid en woonbaarheid'?

Op basis van het onderzoek ter plaatse tijdens de doorlichting en de analyse van de documenten is er voldoende indicatie dat de instelling voldoet aan de erkenningsvoorwaarden woonbaarheid, veiligheid en hygiëne.

De inspectie rekent er wel op dat het beleid de hulpverleners de nodige vorming laat volgen zoals gepland in het globaal preventieplan.

3.1.3 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde erkenningsvoorwaarden levert het volgende op.

Onderzochte erkenningsvoorwaarde	
Leeft de school de bepalingen na over de taalregeling in het onderwijs? (decreet bao - art. 62,6°)	ja
Neemt de school de reglementering inzake vakantieperiodes en de aanwending van de onderwijstijd, zoals bedoeld in artikel 50 in acht? (decreet bao - art. 62,8°)	ja
Heeft de school een beleidscontract of beleidsplan met een centrum voor leerlingenbegeleiding waarin de vereiste bepalingen zijn opgenomen? (decreet bao - art. 62,10°)	ja

3.2 Respecteert de school de overige reglementering?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde reglementering levert het volgende op.

Onderzochte regelgeving	
Is er een schoolreglement waarin de verplichte bepalingen correct zijn opgenomen? (decreet	ja

bao - art. 37)	
• geldelijke en niet-geldelijke ondersteuning die niet afkomstig is van de Vlaamse gemeenschap en de rechtspersonen die ervan afhangen	ja
• de bijdrageregeling	ja
• de engagementsverklaring tussen de school en de ouders waarin wederzijdse afspraken worden opgenomen over het oudercontact, voldoende aanwezigheid, vormen van individuele leerlingenbegeleiding en het positieve engagement ten aanzien van de onderwijstaal	ja
• de afspraken in verband met het rookverbod	ja
• het orde- en tuchtreglement van de leerlingen met inbegrip van de beroepsmogelijkheden	ja
• de procedures volgens welke getuigschriften worden toegekend	ja
• de procedure volgens welke beroep kan worden ingediend tegen een beslissing van de klassenraad met betrekking tot het getuigschrift	ja
• bepalingen in verband met het recht op onderwijs aan huis	ja
• de afspraken in verband met onderwijs aan huis	ja
• richtlijnen inzake afwezigheden en te laat komen	ja
• afspraken in verband met huiswerk, agenda's en rapporten	ja
• de wijze waarop de leerlingenraad in voorkomend geval wordt samengesteld	ja
Is het schoolreglement conform het inschrijvingsrecht? (decreet bao - art. 37)	ja
Is er een schoolwerkplan waarin de verplichte bepalingen correct zijn opgenomen? (decreet bao - art. 47)	ja
• de omschrijving van het pedagogisch project zijnde het geheel van fundamentele uitgangspunten dat het schoolbestuur voor de school vastlegt	ja
• de organisatie van de school en voornamelijk de indeling in leerlingengroepen	ja
• de wijze waarop de school het leerproces van de leerlingen beoordeelt en daarover rapporteert	ja
• de voorzieningen in het gewoon onderwijs voor leerlingen met een handicap of die leerbedreigd zijn, inclusief de werkvormen met andere scholen van gewoon/buitengewoon onderwijs	ja
• de wijze waarop de school via haar zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid werkt aan de optimale leer- en ontwikkelingskansen van al haar leerlingen	ja
Bezorgt de school de verplichte informatie aan de ouders correct bij de eerste inschrijving? (decreet bao - art. 28)	ja
Voert de school een zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid met het oog op de optimale leer- en ontwikkelingskansen van alle leerlingen? (decreet bao - art. 153 septies)	ja
Respecteert de school de voorgeschreven procedure die leidt tot het afleveren van een getuigschrift? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)	ja
Bewaart de school de bepaalde lijsten, notulen en dossiers met betrekking tot het getuigschrift? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)	ja
Respecteert de school de voorgeschreven procedure die leidt tot het afleveren van attesten aan leerlingen die geen getuigschriften krijgen? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)	ja
Respecteert de school het recht op 28 lestijden per week? (decreet bao - art. 48)	ja

4 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?

Het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de geselecteerde procesindicatoren of procesvariabelen levert het volgende op.

4.1 Deskundigheidsbevordering

Doelgerichtheid In de school heerst er een klimaat van vernieuwingsbereidheid. De school heeft aandacht voor ontwikkelingen binnen de onderwijswereld en investeert doelbewust in haar deskundigheidsbevordering.

De school beschikt over een nascholingsplan op korte, middellange en lange termijn dat in sterke mate aansluit bij de gekozen prioriteiten en gericht is op de totale onderwijskundige werking. Het bevat een overzichtelijke oplijsting van teamgerichte en individuele nascholingen.

Ondersteuning Voor de teamgerichte nascholingen programmeerde de school dit jaar de hoekenverrijking in de kleuterafdeling, het analyseren van de outputgegevens, de verdere uitbouw van de Jenaplanvisie, kinderyoga en zorg. De initiatieven, die de school neemt om teamleden te versterken in hun kennis en vaardigheden binnen de Jenaplanwerking, zijn lovenswaardig. De directeur acht het wenselijk dat het team de noodzaak van onderwijsvernieuwingen inziet, alvorens over te gaan naar de implementatie ervan. Er gaat ruime aandacht uit naar sensibilisering in functie van collectieve visievorming. Intervisie in andere Jenaplanscholen en een meerjarige vorming voor de directie en personeelsleden getuigen van een sterk engagement.

Naast de teamgerichte nascholingen is er in de school ruimte voor vormingen die aansluiten bij de behoeften van individuele leraren. Teamleden worden aangemoedigd om hun professioneel handelen te verhogen. De directeur verwacht dat iedereen jaarlijks deelneemt aan individuele vormingen. Tijdens functioneringsgesprekken kan de individuele deskundigheidsbevordering gestimuleerd worden met als doel de onderwijskwaliteit op de klasvloer te optimaliseren.

Ook op niveau van de scholengemeenschap worden gezamenlijke pedagogische studiedagen georganiseerd in functie van de vernieuwingen. Illustratief hiervoor is de gezamenlijke zorgdag voor alle scholen van de scholengemeenschap. Tevens bieden de samenkomsten van directies, zorgcoördinatoren en bijzondere leermeesters lichamelijke opvoeding mogelijkheden om informatie uit te wisselen en elkaar te stimuleren en te inspireren. Tevens worden voor leraren soms initiatieven opgezet om over de scholen heen ideeën op te doen en van elkaar te leren.

Op school zijn er ruime mogelijkheden om van en met elkaar te leren. Tijdens personeelsvergaderingen, overlegmomenten en werkgroepvergaderingen is er ruimte voor pedagogisch-didactisch overleg en het uitwerken van school- of klasspecifieke items. Avondvergaderingen beschouwt het team voornamelijk als pedagogische werkmomenten terwijl de lunchvergaderingen meestal benut worden voor het maken of vastleggen van organisatorische afspraken. Voorts ervaren de teamleden de talrijke informele overlegmomenten verrijkend voor het uitbouwen van hun deskundigheidsbevordering en leidt de goede samenwerking tot collegiale ondersteuning.

De school doet regelmatig een beroep op de ondersteuning van de pedagogische begeleidingsdienst om nieuwe inzichten binnen te brengen en om mee richting te geven aan de verdere schoolwerking. Ook de samenwerking met externen, zoals het centrum voor leerlingenbegeleiding en de gon-medewerkers, verhoogt de professionaliteit van de teamleden.

Er zijn pedagogisch-didactische naslagwerken beschikbaar die leraren toelaten om informatie op te zoeken en hun eigen expertise verder uit te bouwen. De teamleden krijgen de verantwoordelijkheid om via een taakverdeling de binnengekomen lectuur over leergebieden en/of -domeinen in te kijken en relevante informatie door te geven aan de collega's.

Doeltreffendheid Het beleid verwacht dat de leraren de opgedane kennis en inzichten met elkaar delen en dat ze deze verankeren in de klas- en schoolwerking. Formele afspraken en opvolging versterken de implementatie en bevorderen de gelijkgerichtheid. Jaarlijks wordt het prioriteitenplan geëvalueerd. Op basis daarvan wordt het nascholingsplan bijgestuurd om de doeltreffendheid ervan te verhogen.

Ontwikkeling Onder impuls van het huidige leiderschap is er een duidelijke ontwikkelingsdynamiek aanwezig. De aanwezige leergierigheid en de actieplannen, die het schoolbeleid in samenspraak met het team opstelt, vormen een stevige basis voor de permanente ontwikkeling van de school.

Op het einde van het lopende schooljaar selecteert het interne leiderschap op basis van evaluaties, reflecties van teamleden, vernieuwingen en aangereikte aandachtspunten de prioriteiten voor de toekomst. Teamgerichte en individuele nascholingen worden hierop afgestemd en vastgelegd.

4.2 Leerbegeleiding

Doelgerichtheid De school beschikt over een formele zorgvisie als richtlijn voor een zorgbrede aanpak. Daarin vermeldt ze: 'Iedereen moet ervan overtuigd zijn dat kinderen zoveel mogelijk kansen moeten krijgen. Dit is het essentiële uitgangspunt van onze school. Het betekent dat we oog hebben voor de diversiteit van onze kinderen en dat we bekwaam zijn om een antwoord te bieden aan vele individuele vragen en behoeften.'

Binnen haar zorgwerking volgt de school een tweesporenbeleid waarmee ze een afstemming van het onderwijs op de zorgvragen van de kinderen beoogt en het onderwijs wil aanpassen voor kinderen waarbij de ontwikkeling sneller of trager verloopt. De uitgangsprincipes van het handelingsgericht werken vormen de leidraad voor het uitstippelen van de zorgwerking.

De school ziet zichzelf als een 'intense zorgschool' en maakt die gedachte in de praktijk waar. Er is een doelgericht en dynamisch zorgbeleid waarneembaar dat berust op duidelijke structuren, afspraken en procedures. De school beschouwt het als een opdracht van het hele team om het zorgbeleid gestalte te geven en er een gedeelde zorg van te maken. De zorgcoördinator, die sinds dit schooljaar nieuw in deze school is, stuurt de werking aan op leerlingen-, leraren en schoolniveau. Ook de directeur voelt zich erg betrokken binnen het zorgbeleid.

Ondersteuning Binnen de algemene zorg fungeert de klastitularis als eerstelijns hulp voor het verstrekken van onderwijs op maat en is zij medeverantwoordelijk voor een

brede en preventieve basiszorg. De school verwacht dat de leraren binnen een krachtige leeromgeving het pedagogisch-didactisch handelen afstemmen op de verschillen tussen de kinderen zodat ze maximale ontwikkelingskansen krijgen. De leraren hanteren een onderwijsstijl waarbij de interactie en het leerlingeninitiatief uitgangspunten vormen van het didactisch handelen. De basisprincipes van de ontwikkelingsdoelen en de eindtermen (brede en harmonische vorming, actief leren, zorgbreedte en samenhang) zijn duidelijk herkenbaar in de klassen.

Alle leraren zien zichzelf als zorgleerkracht. Zij trachten kort op de bal te spelen en steunen op verschillende differentiatievormen die verankerd zijn in de hele klaswerking. Zowel differentiatie naar tempo, hoeveelheid, instructie, materialen en doelen komen aan bod alsook het gebruik van coöperatieve werkvormen. In de lagere afdeling zijn de differentiatiemogelijkheden ook herkenbaar in de sterk gepersonaliseerde contractwerking.

De teamleden nemen waardevolle initiatieven om de evolutie van de kinderen van nabij op te volgen. In de kleuterafdeling gebeurt dit aan de hand van occasionele en gerichte observaties, de gegevens uit het kindvolgsysteem en indien nodig de afname van een schoolrijpheidstest. In de lagere afdeling zijn voornamelijk de methodegebonden en eigen toetsten, de gestandaardiseerde testen van het leerlingvolgsysteem en de observaties dragende elementen. Zo slagen leraren erin om kinderen met bijkomende noden vlot te detecteren en te signaleren om een gepaste hulpverlening op te zetten.

Binnen de zorgwerking zijn de vele overlegmomenten bepalend om kinderen met extra noden te bespreken. Via een kalender worden leraren op de hoogte gebracht van de geplande overlegmomenten. Op filtermomenten worden de kinderen met verhoogde zorg besproken. De leerkracht vult op voorhand een intakeformulier in. Hierop formuleert ze onder andere de reden van aanmelding, de zorgvraag maar ook de positieve aspecten en kansen van het kind. Indien de geboden hulp en tips niet meer helpen, worden deze kinderen besproken op het multidisciplinaire overleg. Het doel van dit overleg is het goed begrijpen van de hulpvraag van het kind, de leerkracht en/of de ouders. Hieraan wordt een aanpak gekoppeld.

Het team heeft tevens oog voor de socio-emotionele ontwikkeling van de kinderen en levert hierbij de nodige ondersteuning en opvolging. Verschillende acties zoals het screenen van het welbevinden en de betrokkenheid, het anti-pestplan, de praatrondes, de brievenbussen en de sociogrammen zorgen voor een stimulerende en veilige leer- en leefomgeving.

Naargelang de noden van de klasgroep kunnen de leraren vraaggestuurd een beroep doen op de zorgcoördinator om klasintern of -extern ondersteuning te bieden. Indien nodig reikt de zorgcoördinator ook extra materialen aan. Wanneer de extra zorg onvoldoende effect heeft, doet de school een beroep op de hulp van externen.

Kinderen met leerstoornissen worden geholpen door het aanbieden van stimulerende, compenserende en dispenserende maatregelen. De zorgcoördinator stelde voor de groepsleerkrachten mogelijke sticordimaatregelen op voor de verschillende leerstoornissen. In overleg bespreken de klasleerkracht en de zorgcoördinator met welke maatregelen het

kind baat heeft rekening houdend met de draagkracht. Via een sticordikaart worden ouders formeel op de hoogte gebracht van de genomen maatregelen. Deze kaart wordt aan het rapport toegevoegd.

De school bereidt de overgang naar het secundair onderwijs degelijk voor. Met de BaSo-fiche wil de school een doorgaande zorg garanderen en het vervolgonderwijs een zo duidelijk mogelijk beeld geven betreffende de ontwikkeling en de talenten van het kind en de genomen stappen in de lagere school.

De zorg voor elk kind staat voorop. De school streeft ernaar om kinderen zoveel mogelijk bij hun leeftijdsgroep te laten blijven en stelde een visie over zittenblijven op. Alleen als de voltallige klassenraad beslist dat het echt het beste voor het kind is, kan er besloten worden om een kind een jaar te laten dubbelen. Dit kan echter pas als de differentiatiemogelijkheden en eventueel het aangepaste leertraject geen leerwinst opleverden.

Doeltreffendheid De schoolwerking evalueren, bijsturen en borgen zijn vaste waarden binnen de schoolcultuur. Ook binnen de leerbegeleiding worden de uitgewerkte acties besproken om een almaar groeiende schoolontwikkeling te garanderen. Illustratief hiervoor is het huiswerkbeleid.

Binnen de organisatie van de leerbegeleiding resten er wel nog groeikansen om deze voor beide vestigingsplaatsen onder de loep nemen om het goede te borgen en eventuele bijstellingen door te voeren.

Ontwikkeling De school werkt aan de verdere uitbouw en de permanente ontwikkeling van haar leerlingenbegeleiding. Ze gaat steeds op zoek naar nieuwe middelen en inzichten om kinderen maximale ontwikkelingskansen te geven. Er wordt regelmatig deelgenomen aan extern georganiseerde nascholingen om de eigen deskundigheid te bevorderen ten voordele van de zorgwerking. De nieuwe zorgcoördinator volgt een aantal nascholingen om zich in haar opdracht te verdiepen, nieuwe inzichten te introduceren en het team beter te kunnen begeleiden in vernieuwingsprocessen.

Op het niveau van de scholengemeenschap bestaat een overlegplatform voor zorgcoördinatoren. Dit orgaan laat de zorgcoördinatoren van de verschillende betrokken scholen toe geregeld hun deskundigheid te delen en gezamenlijke aandachtspunten uit te diepen.

5 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL

Het onderzoek naar het algemeen beleid van de school levert volgende vaststellingen op.

Leiderschap In het schooljaar 2011-2012 vond een directiewissel plaats. De huidige directeur leidt met haar gedrevenheid, werkkraft en organisatietalent het schoolleven op beide vestigingsplaatsen in goede banen. Zij kan hiervoor rekenen op het vertrouwen, de inzetbaarheid en de vernieuwingsbereidheid van de meeste teamleden. Om haar beleid te concretiseren kan zij terugvallen op een vlotte samenwerking met en ondersteuning van het schoolbestuur.

De directeur ziet het als haar belangrijkste taak om ervoor te zorgen dat het goede geborgen wordt en dat de school openstaat voor onderwijsontwikkelingen. Zij zet de lijnen uit en bewaakt de koers. Die duidelijkheid bevordert de schoolwerking en de gezamenlijke doelgerichtheid. De teamleden weten haar bereikbaarheid, openheid en betrokkenheid ten aanzien van alle onderwijsparticipanten te waarderen. De school zet in op een goede ouderbetrokkenheid en stelt zich hiervoor laagdrempelig op. Via verschillende initiatieven zoals het gezinsleren, de openklasdagen, de helpende ouders en de voorleesouders worden ouders aangezet om de schoolwerking van nabij te leren kennen en om te participeren aan het schoolleven.

De school is zich bewust van haar maatschappelijke opdracht en levert inspanningen om het onderwijsaanbod in beide niveaus leerplangericht uit te werken. Het beleid concretiseert de doelen voor de uitbouw van de schoolwerking via een systematische en planmatige aanpak van uitdagingen, aangereikt vanuit interne en externe evaluatiegegevens. Vanuit formele visies over verschillende aspecten en duidelijke afspraken ontstaat er een nieuwe dynamiek die leerkrachten kan inspireren en doet openstaan voor vragen en verwachtingen van de ouders en van de overheid. Met verschillende initiatieven wordt het team gestimuleerd tot samenwerking en afstemming. Het 'samen school maken' staat voorop.

De jaarwerking is gericht op de realisatie van schoolprioriteiten. De school werkt met een prioriteitenplan dat doelen en acties bevat op korte, middellange en lange termijn. Dit jaar staan onder meer het verder uitbouwen van de schooleigen integrale kwaliteitszorg tot een gerichte visie, het implementeren van de hoekenverrijking in de kleuterklas, de leerplandoelen media, het uitbouwen van een gezondheids- en de zorgbeleid op het programma. Er is veel goodwill aanwezig en er zijn veel inspanningen gebeurd om een goede praktijk uit te bouwen. De school dient echter wel met de nodige kritische zin te bewaken dat de veelheid aan prioriteiten, die de laatste jaren geprogrammeerd stonden, voor alle leerkrachten een haalbare kaart is.

De directeur neemt de verantwoordelijkheid op om het functioneren van de teamleden op te volgen en hen vervolgens te coachen. Planningsdocumenten worden ingekeken, klasbezoeken afgelegd en functioneringsgesprekken gehouden. Reflectie en feedback kunnen leiden tot het selecteren van prioritaire nascholing om zowel de groepsprofessionalisering als de individuele deskundigheid verder uit te bouwen.

Visieontwikkeling Beleidsmatig worden er ruime inspanningen geleverd om de gelijkgerichtheid in de vestigingsplaatsen en onder de collega's te verhogen. De school werkt stelselmatig aan het opstellen van visieteksten en afsprakennota's. Het

schoolwerkplan bevat een helder uitgeschreven visie op onderwijs, verschillend voor beide vestigingsplaatsen om de eigenheid en de specificiteit van beide te waarborgen.

Vorig schooljaar waren er plannen om zich in vestigingsplaats 1 te heroriënteren. Het team koos ervoor om te werken met een Jenaplanonderwijsmethode. Met de steun van het schoolbestuur en de inzet en het enthousiasme van het schoolteam zijn ze in hun opzet geslaagd. Het team beschikte over voldoende draagkracht en zelfkritisch vermogen om met een open geest te reflecteren over haar eigen onderwijskwaliteit, hierover een visie uit te werken en deze te concretiseren. In vestigingsplaats 2 opteerden de teamleden om het traditioneel onderwijs verder te zetten.

Het innovatief vermogen van de school komt tot uiting in de wijze waarop het interne leiderschap de onderwijsontwikkelingen van nabij opvolgt en samen met het team vernieuwingen implementeert. Het werken via de kwaliteitscirkel zorgt voor structuur om de onderwijsvernieuwingen doelbewust en doelgericht uit te proberen, te evalueren en te verankeren in de praktijk. Visieontwikkeling en professionalisering vormen hierbij telkens het fundament.

Besluitvorming De personeelsvergaderingen, die opgesplitst worden in lunch- en avondvergaderingen, zijn belangrijke formele overlegmomenten om de gelijkgerichtheid te bevorderen en om beslissingen te nemen. De teamleden worden betrokken bij de besluitvormingsprocessen maar de directeur hakt indien nodig de knoop door.

Met de hulp van de zorgcoördinator beschikt het interne leiderschap over een breed draagvlak om het beleid gestalte te geven. Tevens vertoont het team inzet en betrokkenheid. Alle teamleden nemen verantwoordelijkheden op via werkgroepen. Ook de goede verstandhouding tussen de teamleden onderling en de vele informele overlegmomenten hebben een gunstige invloed op de schoolontwikkeling.

Kwaliteitszorg In het kader van haar kwaliteitszorg worden een aantal initiatieven genomen om de eigen kwaliteit te bewaken en te verbeteren. De school neemt deel aan de centrale proeven aangereikt door de onderwijskoepel en neemt binnen haar leerlingvolgsysteem een aantal genormeerde testen af. Met het oog op het bewaken en het verbeteren van de algemene onderwijskwaliteit heeft het team nog niet de gewoonte om gezamenlijk over harde output te reflecteren. De school is zich hiervan bewust en gaat er werk van maken in samenwerking met de pedagogische begeleidingsdienst.

Talenbeleid De school beseft dat de uitwerking van een talenbeleid een noodzaak is om de taalproblematiek van de huidige leerlingenpopulatie in vestigingsplaats 1 het hoofd te bieden. Ze stelt via een uitgeschreven talenbeleidsplan concrete acties en doelen voorop die zich situeren binnen het strategische en onderwijskundige domein. De initiatieven hebben als doel de taalvaardigheid van de kinderen te verhogen en het onderwijs aan te passen aan de taalbehoeften van de leerlingen. Deze initiatieven worden in belangrijke mate ondersteund door de zorgwerking binnen de school.

GOK- en zorgbeleid Het zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid van de school is gebaseerd op de analyse van data die de noden van enkele leerlingen(groepen) in kaart brengt. De school heeft een duidelijke visie over de wijze waarop ze haar zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid vorm wil geven. Ze formuleert hiervoor operationele

doelen op leerlingen-, leerkrachten- en schoolniveau. Mogelijks is er ook afstemming met het beleid van de scholengemeenschap. De vooropgestelde doelen en de daaraan gekoppelde acties sluiten aan bij de noden van de leerlingen.

De schoolorganisatie faciliteert het bereiken van de vooropgestelde doelen binnen het zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid.

De acties (op leerling-, leerkrachten- en schoolniveau) die de school uitwerkt, sluiten grotendeels aan op de vooropgestelde doelen. (Indien KA: Hierbij is er ook enige aandacht voor kleuterparticipatie en voor het afstemmen van de eigen acties op het beleid van de scholengemeenschap.)

Het hele team kent de effecten van de acties binnen het zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid.

De school heeft in haar professionaliseringsbeleid aandacht voor de deskundigheidsbevordering van alle teamleden in functie van het schooleigen zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid.

6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL

6.1 Wat doet de school goed?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- De leraren slagen er in beide niveaus in om voor de leergebieden muzische vorming en wereldoriëntatie een aanbod te realiseren dat beantwoordt aan de maatschappelijke opdracht.
- Het schoolbeleid ontwikkelt een aantal procedures waarbij de samenhang tussen het onderwijsleeraanbod en de leerplandoelen steeds duidelijker wordt.
- In beide niveaus zorgt het team voor een werkelijkheidsgerichte aanpak van wereldoriëntatie. De thematische benadering, het relateren van de onderwijsinhouden aan de realiteit, het tegemoet komen aan de interesses van de kinderen en het accent op het ervaren en handelen dragen bij tot een voor kinderen herkenbaar en realiteitsgebonden onderwijs.
- De leraren hanteren diverse interactieve werk- en groeperingsvormen binnen een stimulerende leeromgeving.
- De school- en klaswerking zijn goede praktijkvoorbeelden van het realiseren van de principes aan de basis van de ontwikkelingsdoelen en de eindtermen. De brede vorming, het actief leren, de zorgbreedte en de samenhang staan in de onderwijspraktijk centraal.
- De leraren in de kleuterafdeling besteden bijzondere aandacht aan een doelgerichte hoekenverrijking in functie van het lopende thema. De uitgewerkte groeilijnen bevorderen de graduele opbouw.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- De school kan zich terecht een 'intense zorgschool' noemen. De leraren spannen zich in om de kinderen te ondersteunen, te begeleiden en op te volgen. Het bieden van onderwijs op maat is een verworvenheid.
- De school ent de leerbegeleiding op een duidelijke en breed gedragen visie en ondersteunt de realisatie ervan. Concrete afspraken, transparante procedures en functionele werkinstrumenten dragen bij tot kwaliteitsvol onderwijs.
- Het is lovenswaardig hoe de leraren van de lagere afdeling hun contractwerking afstemmen op de noden van de kinderen door deze te personaliseren.
- Het schoolteam benut gevarieerde mogelijkheden om zich verder te professionaliseren. Er is daarbij een sterke koppeling aan de schoolprioriteiten.

Wat betreft het algemeen beleid

- De schoolwerking wordt aangestuurd door een gedreven, dynamische en professionele schoolleiding die structuren opzet om het 'samen school maken' mogelijk te maken.
- Het leerkrachtenteam bestaat uit vernieuwingsbereide en geëngageerde teamleden die kwaliteitsvol onderwijs aanbieden met oog voor de totale persoonlijkheidsontwikkeling van de kinderen.
- De directeur zet de te varen koers uit, stuurt aan, coacht en volgt de onderwijskundige processen nauwgezet op vanuit een pedagogisch-didactische visie.
- De school kan rekenen op een vlotte samenwerking en ondersteuning van het schoolbestuur.
- Het leiderschap weerspiegelt een uitgesproken aandacht voor inspireren, motiveren en waarderen wat leidt tot een stevige dynamiek en betrokkenheid bij de meeste teamleden.
- De school nam de aanbevelingen van de vorige doorlichting ernstig en greep deze bevindingen aan om te werken aan een verdere schoolontwikkeling.
- De schoolwerking zit vervat in een degelijk, gestructureerd en gebruiksvriendelijk schoolwerkplan dat de schooleigen visie op goed onderwijs weergeeft. Het biedt een referentiekader ter bevordering van de gelijkgerichtheid en de gezamenlijke doelgerichtheid.
- Het schoolteam hecht belang aan goede contacten met ouders en stelt zich laagdrempelig en bereikbaar op. Ouders worden bewust betrokken bij het schoolgebeuren via verschillende initiatieven.

6.2 Wat kan de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- In de kleuterafdeling kan het team zich bezinnen over het gebruik van een functioneel en efficiënt bewakingssysteem om na te gaan of het aanbod dekkend is voor alle leerplandoelen. Het bewaken van de planlast vormt hierbij het uitgangspunt.
- In de lagere afdeling kan de school de evaluatie- en rapporteringspraktijk voor muzische vorming en wereldoriëntatie afstemmen op de leerplannen en afspraken maken ter bevordering van de graduele opbouw.
- De school kan bij de verdere implementatie van het leergebied muzische vorming nagaan of de huidige onderwijspraktijk strookt met de visie van het leerplan en deze in de praktijk gelijkgericht concretiseren.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- De school kan binnen haar kwaliteitszorg de organisatie van de leerbegeleiding voor beide vestigingsplaatsen onder de loep nemen om het goede te borgen en eventuele bijstellingen door te voeren.

Wat betreft het algemeen beleid

- Bestaande outputgegevens kunnen op schoolniveau meer geanalyseerd en verwerkt worden om goede praktijk te borgen en indien nodig maatregelen te nemen tot bijsturing.
- De school kan in de toekomst kritisch omgaan met de selectie van prioriteiten zodat de uitwerking ervan een haalbare kaart is voor iedereen.

7 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN

In uitvoering van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies:

GUNSTIG

- voor de erkenningsvoorwaarde 'voldoen aan de onderwijsdoelstellingen' voor het **kleuteronderwijs** en het **lager onderwijs**.
- voor de erkenningsvoorwaarde 'hygiëne, veiligheid en bewoonbaarheid'.
- voor de overige erkenningsvoorwaarden.

8 VASTSTELLINGEN BETREFFENDE DE OVERIGE REGELGEVING

Op de gecontroleerde overige regelgeving werden door het inspectieteam geen inbreuken vastgesteld.

Namens het inspectieteam	Voor kennisname namens het bestuur
Hilde Schoofs de inspecteur-verslaggever	Beatrijs SLOOTMAEKERS de directeur
Datum van verzending aan de directie en het bestuur van de school	